

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP

Érdekeseket a munkásság és a munkások
 mérsékelt áron van re

Érdekesek és kiadványok. Magyar király-
 Tisztán-szám 164

Felsős szerkesztő: FODOR KARDY.

Előzetes árak:
 Félévre 12 korona, egy évre 20 korona.
 Vevőre előre 14 korona.

Egyes szem ára 12 fillér.

Károlyi szenzációs beszéde.

Budapest. A képviselőház ma délelőtt fél 12 órakor tartott ülést, amelynek szenzációja Károlyi Mihály beszéde volt. Az ülés megkezdése előtt már izgalmak voltak. Az ülés előtt Lovászi Márton azon kívánságának adott kifejezést, hogy minden párt vezérasszonya beszélhessen.

Fel tizenkettőkor benyújtotta Popovics Sándor pénzügyminiszter az állami költségvetés javaslatát. Eután Wekerle miniszterelnök állott szóásra. Bejelenti, hogy a kormány benyújtotta lemondását, amelyet azonban a király nem fogadott el. Itt heves közbeszólások zúdultak a miniszterelnök felé. „Ne féjjen, majd elfogadják”, „Menjen a fenébe.” Beszédének további részében tájékoztatta a Házat a politikai helyzetéről és rámutat arra, hogy most együtt munkálkodásra és egyetértésre van szükség. Kijelenti, hogy esetleg megvalósítjuk a perszonális uniót.

Polónyi felszólalása után Károlyi Mihály áll szóásra és rámutat arra, hogy a miniszterelnök soha ígéretét be nem tartotta és nem fogja a perszonális unióra vonatkozó ígéretét sem betartani. A közös intézményeknek el kell pusztulniuk a föld színéről. Magyarországot a béketárgyalásokon a közös külügyminiszter nem képviselheti, mert így esetleg elveszítjük Erdélyt. A háborút elvesztettük (óriási zaj tör ki) vigyázzunk, hogy a békét ne veszítsük el (óriási zaj).

Wilson 14 pontját ő már akkor elfogadta, amikor ezért hazaárulónak kiáltották ki. Károlyi beszéde alatt a zaj mindegyre nagyobb lesz, úgy hogy képtelen beszédet folytatni. Végre az elnök délután fél háromkor feltüggeszté az ülést.

Rossz kilátás a fegyverszünetre.

Rotterdam. A Reutter ügynökség jelenti, hogy Wilson válasza közvétételének az a jelentősége, hogy ezidő szerint semmi kilátás nincs a fegyverszünetre. Az a vélemény, hogyha elérkezik a fegyverszünet ideje, akkor is Amerika biztosításokat kíván arra nevez, hogy Németországnak nincsen módja az ellenségeskedést újra megkezdeni és katonailag fellépni.

Berlin. Wilson válasza megdöbbentette a diplomáciai köröket. Ma Berlinben a birodalmon sorsdöntő tanácskozások folynak. Megállapítják, hogy Amerika nincsen megelégedve a belpolitikai átalakításokkal és az a kívánság, hogy igen magas állású személyiségek távozzanak helyükről. A buvárhajóharc megszüntetése iránti kívánság olyan, amelyet teljesíteni lehet. Wilson válaszára a legfelsőbb hadvezetőséggel egyetértőleg fognak választ adni, amely válasz a további tárgyalásoknak fog alapul szolgálni.

Pénteken a birodalmi gyűlés ülést tart, amikorára a Wilsonnak adandó válasz elkészül.

Rotterdam. Az antant hatalmak Foch tábornokra bizzák a fegyverszünet katonai garanciáinak a megállapítását. Foch azt a módot fogja — hír szerint — követni, amelyet Németország 1871-ben alkalmazott.

Genf. A béke kérdése — úgy látszik — napról-napra kedvezőtlenebbé válik. Francia lapok bangoztatják, hogy nem tárgyalnak az ellenséggel annak teljes megsemmisítése előtt. A Victor szerint egy bizottságnak kell megalakulnia, amely előtt egy német tábornok, mint parlamentaire kell, hogy megjelenjen, aki kegyelemre feltétlen megadást jelent. A svájci lapok értesülése szerint a helyzet kulcsa most Foch tábornok kezében van, aki nem akar tárgyalni, hanem békefeltételeket akar diktálni.

Ausztria-Magyarország külön válasza.

Bécs. A Neuc Freie Presse berlini tudósítója beszélgetést folytatott egy berlini magasállású politikai tényezővel, aki kijelentette, hogy Wilson válasza megváltoztatta teljesen a helyzetet.

Az a tény, hogy Wilson Ausztria-Magyarországnak külön fog válaszolni, arra enged következtetni, hogy Amerika Ausztria-Magyarországot ki akarja ugratni a szövetségből.

Amerika tovább fegyverkezik.

Genf. Washingtoni jelentés szerint Amerika tovább fegyverkezik és a szándéka, hogy havonként 250.000 embert küldjön az európai harcerekre.

Wekerle marad?

Budapest. Hír szerint Wekerle kormánya megmarad, de nem a mostani összetételében. Windischgrätz feltétlen fentartja lemondását.

Burgonyát osztanak

ki most a város részéről. Az első két napon a belváros alsó- és felsőrészének kellett volna megkapnia a személyenkénti 30 kilogramm burgonyát. A háborúnak több, mint négy esztendeje alatt látunk már sokféle ácsorgást. Láttunk fél — egész napokat ácsorogni — eredmény nélkül, — a városi tisztaság előtt, láttuk a két deois petroliumvárást, volt részünk a városi bolt előtt a cukorért való kénykharobban. A háborús nyomorúság megtanított bennünket, hogy nem lehet se csodálkoznunk, semmit se találnunk újnak, meglepőnek és mindent vegyünk úgy, ahogyan van, semmin se titódnunk meg. Azt hittük, hogy a háború nem tud újat produkálni... Hát a krumplikiosztás meggyőztette mindenkit arról, hogy nincsen olyan új, amelynél újabb ne lenne, nincsen olyan rossz, amelynél rosszabb ne lenne. A dohánykiosztás módja is ideálisabb, mint a mostani krumplikiosztás. Jöttek panaszra azok, akik végigszenvédtek a krumplikiosztás módszerét. Egy napra csődült oda a belvárosnak egyik fele, másnapra a másik fele. Egy helyen osztják ki a krumplit. Az első napon a belhívott emberek negyede se tudta magának kiverkedni a krumpliját. Vannak, akik csak két napig ácsorogtak ott, de vannak olyanok is, akiket három napig lökdöstelek a jobb könyöktük és erősebb öktük, de krumplihoz talán csak ma jutnak — ha jutnak. Ez a rendszer nem jó. Tessék a krumplit városrészenként decentralizálni, vagy tessék egy városrészt több körzetre bosztani. Ha kevesebb ember jön össze, kevesebb a túlekedés és gyorsabban megy a kiosztás.

Szomorú az élet, keserű a kenyér.

Baja város főgázmesterével, mint arról utólag értesültem, vasárnap délelőtt Gabbardi Dező ipartestületi elnök vezetésével az ipartestület előljárósága teljes számban megjelent, hogy a közönség lisztellátásának a most uralkodó szomorú helyzetén segítségére keljen.

Polgármesterünk, mint arról több alkalommal meggyőződtem, a város lakossága érdekében, ha lehet, mindenkor megteszi mindent, de jelenleg nincs módjában, hogy a kerést a közönség érdekében teljesítse.

Lisztről, még pedig fekete lisztről volna szó, amely a legtöbb szerény polgári háztartás asztalán ott találunk.

Jelen esetben tehát nem a főjünk, hanem a gyomrunk siettetett, ami az ipartestület előljárósága részéről teljesült is, de sajnos sok eredménnyel nem járt az audencia, így tehát csak ígéretet kaptak, hogy a polgármester a közeli napokban a közéletmenzsi miniszternél el fog járni a közönség érdekében.

A város lakosságának ellátása ugyanis három részre oszlik: és pedig az első rész azokból áll akiknek módjukban állott akár egyenes úton (a termelők) akár kerülő úton uszora áron is magukat jó, főnem lisszettel ellátni.

A második rész a köztisztviselők, kik egész fizetésüket a csoportnak viszik a olykor mégis tisztességes falatokhoz jutnak.

Most jönne a harmadik rész: kiknek érdekélen tollat ragadtam. Ez pedig Baja város iparos és munkás polgársága, kikről épp úgy mint a köztisztviselőkről, a város vezetőségének kell feltétlenül gondoskodnia.

Mivel azonban kedvező választ a polgármester nem adott az ipartestület előljárósága a közönség érdekében, a legközelebb Bajára érkező főispánnal is tisztelét fogja tenni a reméljük, akkorrára már a polgármester is bővebb adatokkal rendelkezik a talán rövi-

desen ha nem is egészen fehér, de minden bizonytal jobb liszt-hoz juthatunk.

Ha visszapillantást vetünk az elmúlt boldog és talán a jó Isten segítségével rövidesen elérkező békeidőre, szinte nevétségesnek tartom, hogy lisztről ennyi ódát kellett zongálni, de ez olyan fontos és nélkülözhetetlen élelmiszer, amit teljesen fölösleges részletezni.

Ha még rá gondolok a közelmúltban itt és országunk különböző részein „oly szívesen vendégül látott” ifjú osztrák szomszédainkra, nem szeretném azt a súlytöbblet statisztikai adatot megpillantani, amelyet ezek elfogyasztottak Magyarországon és amennyit mi Ausztriában fogyasztottunk. Hiszen nem az irigység, hanem az igazi magyar érzelem serkentett erre, hogy ezt is leszögezzem amikor táplálékról, illetve lisztről beszélek.

Hollósy Jenő.

H I R E K.

Az elszigetelt város.

Azt hisszük, azt a címet használtuk már néhányszor és attól tartunk, hogy most sem utoljára tűzzük cikkünk élére ezt a címet. Mert a valóság az, hogy nyívesen még egy város, amelyet a háboru anyira elszigetelt volna a forgalomtól, mint Baját. Arról már beszéltünk és azt érzik is a város közönsége, hogy Bajáról a szabadkai vonatra csak reggel és este lehet egy-egyszer utazni, ugr. hogy akinek például Bácsbóközön, Bácsalmáson és Szabadkán van dolga az vagy kocsit kénytelen venni, vagy a munkája végzésére 3 napot kell áldoznia. Budapestre is csak reggel, vagy este lehet utazni, holott ezeken a bajokon némileg lehetne segíteni.

Bajáról Budapestre ugy lehetne utazni, hogy az ember délután fél háromkor indul Bajára és Bátaszéken, Szekszárdon át esti 9 órakor Budapesten lehetünk. Bátaszékről indul egy vonat délutáni 3 óra 6 perckor Szekszárd—Sárbogárd felé, Sárbogárdon csatlakozik a főmei gyorsvonat, amely esti 9 órakor Budapesten van. Ha már most ez a vonat nem Bátaszékről, hanem Bajáról indulna, vagy ha a Bajáról ugyanebben az időben induló tehervonathoz személykocsikat eszatornának, nagyban segítve volna közlekedési műriákon.

Bácsalmásról minden reggel 6 órakor indul egy egy nevezett kofa vonat Szabadkára. Miért ne kapna Baja Szabadkához hasonló kedvezményt?

Míndezeket ajánljuk a legközelebbi közigazgatási bizottsági ülés figyelmébe. Tegyen a közigazgatási bizottság a kormányhoz felterjesztést, amelyben ezeknek a megvalósítását kéri.

Halálozás. A mai posta gyászlapot hozott a szerkesztőségnek. A gyászlap jelenti, hogy Cegléden elhunyt Pató Illéné Weisler Laura aró. Az elhunyt urasszonyban Weisz Nándor polgármester-helyettes felesége testvérét gyászolja. Patóné halálának híre Baján is őszinte részvétet keltett.

A város közgyűlését a hó 17-ikéről későbbi időre halasztották, a közigazgatási bizottság ülését ma tartják meg. A közgyűlést azért halasztották el, mert a tárgysorozatot nem lehetett teljesen előkészíteni.

Vojnits Dániel, bajai apátplebános távozik a helyéről. Ezt az esetet a Szabadkán megjelenő Délvidék a következő rövidséggel intózi el: Vojnits Dániel bajai apátplebános plebániájáról november 15-ikével kezdődőleg lemondván, ideiglenes adminisztrátórára kinevezetett Barsy Viktor káplán. — Azt, hogy ezen lemondás mögött mi lapang, ez a rövid hír nem árulja el. Pedig a lemondás nem olyan egyszerű, nem fáradság, nem betegség kényszerhatása alatt történt. Vojnits Dániel apátplebánosnak nagy a büne. Nem tartozik a harcias papok közé, hanem liberális gondolkodású, szereti a békét, az egyetértést, nem akart a más felekezetűekkel szétválni. Ez ütött szeget egyeseknek. Ezek — különösen egy azóta Bajáról távozott káplán, — áskálódtak ellene addig, amíg eredményt nem értek el, amíg a köztisztletben álló apátplebánost nyugdíjba nem kergették.

16 illér lesz október hó 21-től, hétfő estétől kezdve a Bajai Független Ujság ára. Azt kívánjuk, hogy nem kell többé a közönséghez lapáremeléssel fordulunk, de mindinkább romló viszonyok, a megélehetés nehézségei kényszerítették a nyomdai

munkákat bérjavítás kérdésre. Ezenkívül az anyagárak állandó emelkedése, az újabb és újabb költségemlések, abba a kényserhelyzetbe hoztak bennünket, hogy a lap árát mérsékelten emeljük. Ezzel szembe bizon-sítjuk közönségünket, hogy egy a helyi eseményekről, mint a világeseményekről a legkimerítőbb hiralátszal fogunk ezentúl is szolgálni.

Egy kicsit sok lesz az, amit Bácska akar. Bács-megye közigazgatási bizottsága felirt a kormányhoz, hogy eszentul rendeljen el heti 4 husztalan napot. Ugyan, vajjon mit együnk, ha a két négy napján nem szabad husztalni, a hét 1 napja szirtalan nap, krumplit, babot, lisztet, főzelékfelét nem kapunk eleget. Hát akkor mit együnk? Elég lesz az eddigi két husztalan nap is.

A budapesti távbeszélő-névsor — mint velünk hivatalosan közlik, — legközelebb kiadásra kerül, költségkímélés céljából csak annyi példányban lesz előállítva, ahány előfizetőnek arra feltétlenül szükség van. Felhívja a postahivatal az előfizetőket, hogy folyó hó 20-ig bezárólag igényüket a távirda- és távbeszélő-osztály vezetőjének (telefon 108) jelentésük be. Megjegyzendő, hogy minden előfizető csupán egy példányt kaphat díjmentesen, a mellékállomásokhoz kért névsor darabonkint öt koronába kerül.

A gazdasági vasut építése ügyében pénteken tanácskozás lesz, ami tulajdonképpen abból fog állani, hogy meghatározzák az egyes ajánlattevők a ürtérjesztéseit.

Az ovodák átlagos tiszta ügyében hélnap délután érkezik let le z, amelyen a királyi tautefelgyelő is részt vesz.

A spanyol betegség még mindig terjed ug, hogy az iskolákat valószínűleg tovább is be kell zárni. Ma már olyan az állapot, hogy egész családok fekszenek betegen.

Körözés. A rendőrséghez körözvény érkezett a budapesti rendőrfőkapitányságtól, mely szerint Német Károly pincér különböző osztrák ékektől 550.000 koronát esat ki két waggou zsír vételára fejében foglalóul, azonban sem a zsírt nem szállította, sem a foglalót vissza nem adta. A bajai rendőrség is keresi az illetőt.

Előpták apodgyászát. Fischer Jenő panaszt tett a rendőrkapitányságnál, hogy tegnap este Szabadka és Budapest között a vonaton előpták padgyászát. Kára 1200 korona.

KIRÁLY ERNŐVEL

Luxemburg grófja

kerül bemutatóra vasárnap, okt. 20-án az „APOLLO” mozgó délutáni és esti előadásokon.

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-
utca 41. sz.

Vajat akart csempészni. Weidenesager Jánosné 40 kg. vajat akart Bajáról Hátaszékére szállítani. A csendőrség elfvette tőle a vajat s feljelentette a rendőrkapitányságra.

Razzia volt az elmúlt éjreka. A rendőrség ehogott a razzian 4 katonaszőkevényt és könyomozta azokat, akik a megülő éjszakán felvégen garázdálkodtak.

Duhaj legények. Az éjjel néhány istvánmegyei legény mulatott a hazamenet 5-6 helyen az ablakokat beverték. A csendőrség már nyomában van a duhaj legényeknek.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
PODÓ KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-kőnyomdában,
Károlyi utca 14. sz. Baján.

NYILTTÉR.

E levélben közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Spanyolnátha
ellen egyedüli szer a
COGNAC

Ha tehát háztartásából hiányzik — amíg készletünk tart, — siessen beszerezni a „Hangya”-Szövetkezetnél.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

**„DOBIN”
mosóporból**
ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszereznem és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Eladó

a Petőfi Sándor- és Szarvas Gábor-utca sarkán levő volt **Andész-féle ház.** Bővebb felvilágosítást ad: Lovass József — Kápolna-utca 8. szám. (Rókus-temető mellett)

Watproof

eszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben,
ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár
Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

október hó 21-ik reggeli 7 óráig és vasárnap délután nyitva:

Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógyszertára.

Uránia Mozgó-Színház.

A kivándorló. Herceg Ferenc alkotózesenijének ezt a pompás termékét már a színpadról ismeri a közönség. A kis Fesinek, a csodaszép virágárusleánykának története ez, ki nagynénjével tengeti az életét. A nagy nyomorban a virágok, melyeket ablakában ápol, egy gondolatot sugnak. Egy kosárákat megtölt s elviszi árulni a fényes mulatóba; ott látja meg őt Hadfaludy herceg, ki végtelenül megszereti. Fesinek szíve azonban Pálfalvy grófhöz vonzódik.

Ebből a szerelemből nő ki a nagy dráma, mely sok viszontagságon viszi keresztül szereplőit, hogy a munka szeretetére és megbecsülésére tanítsa meg őket, otthagya a felső tízezer világot, hogy kivándoroljanak a munka birodalmába.

E csodás kiállítású filmet szombaton délután és este mutatja be az Uránia.

Vasárnap Mady Christians, e szép és talentes új művésznőnek egyik legújabb filmje, a **Válaszuton** lesz bemutatva.

A kép szép kiállítása, a megható történet, valamint Mady Christians finom játéka a legjobb filmek közé sorozza e bájos újdonságot, bizonyítva azt, hogy a mozikedvelő közönség igen sokat nyert e kiváló új művésznővel.

Október hó 19 én, szombaton du. 4. 6 és este fél 9 órakor

Herceg Ferenc színműve:

A kivándorló,

színmű 5 felvonásban.

A főszerepben: L á b a s J u c i és B a l a s s a J e n ő,

valamint a kiváló kísérőműsor.

Október hó 20 án, vasárnap du. 4. 6 és este fél 9 órakor

Mady Christians legbájosabb filmje:

Válaszuton,

szerelemi játék 5 felvonásban,

valamint a kiváló kísérőműsor.

Hatósági intézkedés folytán október hó 21-ig gyermek- és ifjúsági jegyek nem adatnak ki

■ November hó 6-ikától kezdve hetenkint szerdán is fogunk játszani. ■

HIRDETÉSEK

a Bajai Független Ujság és
a Bajai Közlöny részére
jutányos áron vétetnek fel!

Nagyobb mennyiségű
dekli eladó
20/22 cmtr nagyságu da-
rabokban. Cím a Corvin-
könyvnyomdában.

**Teher-, luxus-, postautók és autobuszok
legnagyobb választékban komplett felszere-
léssel azonnali szállításra.**
Fekete Sándor — Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.
**Gummipótló-kerekek és bőrprotektorok minden méretben
kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.**

Keresek megvételre egy na-
gyobb, használt
meteor-kályhát.
Cím a „Corvin“-nyomdában.

Corvin-nyomda.
Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors
kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

„Bajai Független Ujság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.